Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2019-09-18

RS 2019-0637

Regionstyrelsen

Motion 2019:29 av Jonas Lindberg (V) om att införa karantänsregler för höga tjänstemän som byter arbetsgivare från Region Stockholm till konkurrerande privat verksamhet

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Jonas Lindberg (V) föreslår i en motion att Region Stockholm ska besluta att införa övergångsregler av karantänskaraktär då höga chefer, tjänstemän och direktörer går från Region Stockholm till privata vårdföretag och koncerner.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2019:29 av Jonas Lindberg (V) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens motivering.

Regionrådsberedningens motivering

Det är viktigt att ett högt förtroende kan upprätthållas för Region Stockholms verksamheter. Motionären anser att Region Stockholm ska införa karantänsregler för såväl heltidsförtroendevalda som för höga tjänstemän när de lämnar sina uppdrag.

Lag (2018:676) har införts vad gäller restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergång till annan än statlig verksamhet. I korthet innebär lagen att två olika restriktioner – karens och ämnesrestriktion – införs för personer som innehar eller har avslutat ett uppdrag som statsråd eller anställning som statssekreterare. Nya uppdrag prövas mot lagen och staten finansierar personens lön under en eventuell restriktionstid.

När det gäller kommuner och regioner i Sverige saknas motsvarande lagstiftning. Det finns inte heller ett gemensamt regelverk. I nuläget finns ingen kommun eller region som har karantänsregler för övergång från uppdrag till nytt uppdrag hos annan huvudman, oavsett om det gäller heltidsförtroendevald eller hög tjänsteman.

Det krävs ett gemensamt synsätt på dessa frågor samlat i Sveriges kommuner och regioner. Med fördel bör det diskuteras inom Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Detta eftersom det påverkar attraktiviteten i kommuner och regioner som arbetsgivare för höga chefer samt påverkar möjligheten att rekrytera kommunal- och regionråd om dessa inte har en möjlighet till egen försörjning efter avslutat uppdrag.

Regelverk måste ta sikte dels mot att motverka korruption och beakta möjligheten att gå emellan politiska uppdrag och anställning, dels för tjänstemän att kunna byta arbete till såväl privat som annan offentlig arbetsgivare. Karantänsregler medför också krav på offentlig finansiering av personens lön efter avslutat uppdrag, något som inte självklart ligger i skattebetalarnas intresse.

För att regioner och kommuner ska ha ett stringent och samordnat regelverk nationellt krävs att SKL tar ett sådant samordnande ansvar. Vid kontakt mellan Regionledningskontoret (RLK) och SKL har det dock framkommit att den senare inte anser att det behövs ett samordnat nationellt regelverk för kommuner och regioner för övergångar till organisationer och näringsliv.

För Region Stockholms del är det mycket viktigt att följa lagar, regler och egna riktlinjer/policyer som ska motverka mutor, korruption och oegentligheter. När personer avslutar anställning eller politiskt uppdrag gäller sekretess för sekretessbelagda uppgifter som man tagit del av under uppdragstiden. Det gäller också att iaktta särskild vaksamhet i affärstransaktioner om de involverar person som nyligen lämnat Region Stockholm.

Detta är oerhört komplexa frågor. I grunden är det dock positivt om personer är anställningsbara, har kompetens som efterfrågas och att människor kan gå mellan olika anställningar och uppdragsgivare. Det gäller såväl heltidsförtroendevalda som höga tjänstemän.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:29

Irene Svenonius

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Hanna Nyström Schraml

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-08-23

RS 2019-0637

Regionstyrelsen

Motion 2019:29 av Jonas Lindberg (V) om att införa karantänsregler för höga tjänstemän som byter arbetsgivare från Region Stockholm till konkurrerande privat verksamhet

Ärendebeskrivning

Jonas Lindberg (V) föreslår i en motion att Region Stockholm ska besluta att införa övergångsregler av karantänskaraktär då höga chefer, tjänstemän och direktörer går från Region Stockholm till privata vårdföretag och koncerner.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:29

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2019:29 av Jonas Lindberg (V) avslås med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning
Motionären föreslår att Region Stockholm ska besluta att införa övergångsregler av karantänskaraktär då höga chefer, tjänstemän och direktörer går från Region Stockholm till privata vårdföretag och koncerner.

Det är viktigt att risker för korruption och oegentligheter tas på allvar. Genom policys och riktlinjer samt ett aktivt arbete kan alla former av korruption och oegentligheter och korruption motverkas. Vid kontakt med SKL har det framkommit att Sveriges kommuner och landsting (SKL) inte har tagit något beslut angående karantänsregler på lokal nivå eller

rekommendationer för detta då SKL hittills inte har bedömt det som nödvändigt.

Regionledningskontoret föreslår att motionen ska avslås.

Bakgrund
Motionären föreslår att fullmäktige beslutar att införa övergångsregler av karantänskaraktär då höga chefer, tjänstemän och direktörer går från Region Stockholm till privata vårdföretag och koncerner. I motionen hänvisas bland annat till att diskussioner förts på nationell nivå om att eventuellt införa karantänsregler för politiker och tjänstemän såsom statsråd, statssekreterare och generaldirektörer. Då alltmer av vården bedrivs av privata vårdgivare kan intressekonflikter och lojalitetsutmaningar uppstå även hos Region Stockholm.

Regionledningskontoret konstaterar att lag (2018:676) om restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergång till annan än statlig verksamhet trädde i kraft den 1 juli 2018. I korthet innebär lagen att två olika restriktioner – karens och ämnesrestriktion - införs för personer som innehar eller har avslutat ett uppdrag som statsråd eller en anställning som statssekreterare.

Regionledningskontoret har haft kontakt med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) för att efterhöra om det pågår arbete med gemensamma karantänsregler eller rekommendationer för sådana karantänsregler på lokal nivå för landets kommuner och regioner.

Överväganden
Det är viktigt att risker för korruption och oegentligheter tas på allvar. Genom policys och riktlinjer samt ett aktivt arbete kan alla former av korruption och oegentligheter och korruption motverkas.

Vid kontakt med SKL har det framkommit att SKL inte har tagit något beslut angående karantänsregler på lokal nivå eller rekommendationer för detta då SKL hittills inte har bedömt det som nödvändigt. Snarare uppfattar SKL det som positivt att förtroendevalda både kommit från och gått till olika delar av arbetsmarknaden. Många förtroendevalda är också tjänstlediga från anställning enligt regler i kommunallagen och återgår till den gamla tjänsten när förtroendeuppdraget lämnas. Arbetslinjen har betonats också för förtroendevalda där bedömningen är att det av legitimitetsskäl är viktigt att förtroendevalda liksom andra snabbt kommer i arbete.

För närvarande ser inte heller regionledningskontoret att det finns behov utifrån det särskilda verksamhetsansvar som Region Stockholm har av att införa särskilda karantänsregler för Region Stockholms anställda.

Regionledningskontoret föreslår mot bakgrund av ovanstående att motionen ska avslås.

Ekonomiska konsekvenser
Kostnaden för att utreda och upprätta övergångsregler av karantänskaraktär enligt motionärens förslag skulle belasta regionstyrelsens budget.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Anne Rundquist
Chefsjurist

Beslutsexpediering:
Akt
Juridik

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2019-08-23

Ankom
Region Stockholm
2019 -05- 07
Dnr. RS2019-0637

2019:29

Region Stockholm

Region Stockholm
2019-04-24

Motion av Jonas Lindberg (V) m.fl. om att införa karantänsregler för höga tjänstemän som byter arbetsgivare från Region Stockholm till konkurrerande privat verksamhet

Diskussioner har i omgångar förts på nationell nivå om att eventuellt införa karantänsregler för politiker och tjänstemän såsom statsråd, statssekreterare, generaldirektörer mm. De flesta OECD-länder har redan i dag regler för att hantera eventuella intressekonflikter som kan uppstå.

Hur är det i Region Stockholm? Då allt mer av vården bedrivs av privata vårdgivare finns likande intressekonflikter och lojalitetsutmaningar även hos oss. Nyligen uppdagades att tidigare sjukhusdirektören för Karolinska Universitetssjukhuset (högst betalade tjänstemannen i regionen) precis efter han lämnat posten på NKS gått till ett toppjobb för stort hälsoprojekt i Saudiarabien som flera andra investerare lämnat på grund av stora problem med mänskliga rättigheter. Vi vet sedan innan att den hårt kritiserade modellen värdebaserad vård som med dyra konsultnoter saluförts på NKS har en stor marknad i just den regionen i mellanöstern.

Det finns även andra exempel på hur höga tjänstemän, chefer och direktörer gått direkt från den offentligt drivna vården till privata aktörer. Oftast har även dessa personer fått sin ledarskapsutbildning inom regionen och besitter självklart ovärderlig kunskap om regionen. Vi menar att det är orimligt att man inte har några som helst regler för denna typ av övergångar. Den finns ofta en strävan från vissa politiska företrädare att regionverksamheter bör efterlikna näringslivet. Inom näringslivet är det vanligt med övergångsregler för höga chefer och strategiska tjänstemän, vilket det även bör vara inom Region Stockholm.

Vänsterpartiet föreslår regionfullmäktige besluta

att landstingsfullmäktige beslutar att införa övergångsregler av karantänskaraktär då höga chefer, tjänstemän och direktörer går från landstinget till privata vårdföretag och koncerner.

Jonas Lindberg (v)